

'Garanderen toekomstbestendigheid glastuinbouw is pittige maar mooie uitdaging'

Hij is, naast de voorzitter en de secretaris, de enige niet-ondernemer in het bestuur van Glastuinbouw Nederland. Toch merkt Jacco Vooijs tijdens het gesprek terloops op dat hij van alle bestuursleden zonder twijfel het meeste feedback krijgt van ondernemers.

De vorming van nieuwe coalities in de belangrijke glastuinbouwgemeentes Westland, Aalsmeer, maar ook in de regio Noord-Holland Noord vormen de rode draad in de agenda van Jacco Vooijs in het eerste half jaar van 2022. In die delen van het land is hij immers regiovoorzitter van Glastuinbouw Nederland, naast zijn taken in het landelijke bestuur. Die rol van verbinder, of zoals hij het zelf noemt 'liaisonofficier', is hem op het lijf geschreven. In rap tempo zet hij zijn activiteiten van de afgelopen maanden en komende weken uiteen: "Samen met de regiocoördinatoren van Glastuinbouw Nederland bestudeer ik de verschillende coalitieprogramma's, op zoek naar antwoord op de vraag: wat betekenen de plannen voor de glastuinbouw. Daarnaast zoeken we nadrukkelijk contact met nieuwe lokale politici; kennismaken, informeren en ze meenemen naar glastuinbouwbedrijven. Nu is het moment om met elkaar te bepalen waar we met elkaar naartoe willen. De periode van piketpaaltjes slaan en

stippen zetten op de horizon, aanhakend op de plannen van de nieuwe gemeenteraden."

Goed op de kaart

Dat proces startte al ruim voor de gemeenteraadsverkiezingen. "We hebben manifesten geschreven en voorgelegd aan de diverse politieke partijen. Anderzijds hebben we vanuit perspectief van de glastuinbouw feedback gegeven op hun verkiezingsprogramma's. Datzelfde manifest is recent ook op tafel gelegd bij de informateurs in de genoemde gemeentes. Inmiddels is het plan van aanpak aanbeland bij kennismakingsgesprekken met de nieuwe colleges van B&W en een rondgang in Westland en Aalsmeer voor nieuwe raadsleden door de glastuinbouw. Vervolgens is de vraag essentieel hoe de boodschap door de nieuwe bestuurders wordt opgepakt. Wordt de meerwaarde van de glastuinbouw voldoende onderkend? "Sowieso is bij mij het glas altijd halfvol", antwoordt Jacco Vooijs. "Maar tegenwoordig geef ik wel steeds vaker een 'winstwaarschuwing' af. Er speelt immers het nodige in en om de glastuinbouw. Maar ja, we krijgen de aandacht die we verdienen, we staan in Westland, Aalsmeer en de kop van Noord-Holland goed op de kaart. De economische kracht van de sector wordt zeker onderkend."

Professionals

Dat neemt niet weg dat Jacco Vooijs constateert dat er op diverse dossiers sprake is van meer polarisatie. "Onderwerpen als de energietransitie, gewasbescherming, waterkwaliteit en arbeidsmigranten krijgen veel aandacht van zowel gemeentelijke en provinciale besturen, maar ook van burgers, belangenorganisaties en overheden zoals de waterschappen. Het lastige is dat er meer en meer wordt gereageerd op emotie in plaats van ratio. Dat merken wij in onze gesprekken en dat maakt het er niet makkelijker op."

Om die reden prijst de bestuurder zich gelukkig dat hij wordt omringd door professionals bij Glastuinbouw Nederland. "In eerste plaats de gedreven regiocoördinatoren waarmee ik zeer nauw samenwerk, maar ook met de themaspecialisten. Het is van cruciaal belang dat je in de belangrijke glastuinbouwgebieden kunt werken met professionals." Daarnaast staat Jacco Vooijs ook in nauw contact met de Greenports en de waterschappen. Die 'spin in het web-functie' levert hem elke dag weer een schat aan waardevolle informatie op. "Die kennis neem ik mee naar het landelijk bestuur van Glastuinbouw Nederland, andersom profiteer ik in de regio's van de zaken die ter tafel komen tijdens de bestuursvergaderingen. Met die unieke po-

sitie kan ik van toegevoegde waarde zijn voor het bestuur en daarmee ook voor de leden van onze organisatie."

Creatief en flexibel

Die rol wordt naar zijn mening alleen maar belangrijker, omdat steeds meer zaken die van belang zijn voor de glastuinbouw decentraal worden geregeld in de provincies of gemeentes. "Ontwikkelingen die in Den Haag of Brussel worden vertaald in wet- en regelgeving moeten lokaal worden uitgevoerd. Dat vereist dat je als Glastuinbouw Nederland op alle bestuurlijke niveaus actief moet zijn. Dat betekent een eigen vertegenwoordiging in Brussel, maar ook in de grote glastuinbouwgemeentes." Maar alleen vertegenwoordiging is niet genoeg, zo ervaart

Jacco Vooijs. "Tijdens overleg zitten we vaak tegenover gesprekspartners die puur gericht zijn op regelgeving, maar daar geen creatieve invulling aan kunnen geven. Ik zie het als onze taak om wel die flexibiliteit en creativiteit aan tafel te krijgen." Om die reden sluit hij niet uit dat er in de toekomst meer verbindingsofficieren zoals hij zitting nemen in het landelijk bestuur. "Professionalisering is het allesbepalende woord voor de toekomst van de glastuinbouw, zeker ook op bestuurlijk niveau."

Ondernemersgericht

Zijn takenpakket en manier van werken leveren Jacco Vooijs veel nuttige feedback op. "Het klinkt misschien raar, maar in makkelijk tijden voor

de sector is het lastiger om de meerwaarde van onze ledenorganisatie te laten zien. In uitdagende tijden, als het er voor menig tuinder om gaat spannen, dan krijg je regelmatig complimenten voor hetgeen we doen voor de telers. Ze zijn blij met de informatie, de persoonlijke gesprekken en met de inzet om zaken aan te pakken in Den Haag. Dat was zo in de EHEC-crisis, tijdens de piekperiode van COVID en nu met de huidige energieprijzen."

In de diverse gesprekken met ondernemers benadrukt de regiovoorzitter steevast dat alles wat vanuit de organisatie wordt geregeld, opgepakt en georganiseerd ondernemersgericht en -gestuurd is. "Leden bepalen immers welke richting wij opgaan en moeten. Bij de leden vloeit daar het besef uit dat Glastuinbouw Nederland daadwerkelijk met de juiste zaken bezig is."

Toekomstbestendigheid

Dat brengt het bestuurslid tot een helder slotbetoog. "Leden en organisatie moeten zich nadrukkelijk inzetten voor de 'licence to produce' voor de glastuinbouw. Hoe kunnen wij de toekomstbestendigheid van de glastuinbouw in de diverse teeltgebieden garanderen. Die vraag staat bovenaan mijn prioriteitenlijstje. Dat is een pittige, maar ook een hele mooie en leuke uitdaging."

Column

Respect voor ondernemerschap in Nederland

'Veranderingen zijn van alle tijden' en 'Stilstand is achteruitgang'. Deze uitdrukkingen zijn niet voor niets ontstaan en hadden voor mij altijd een positieve ondertoon. De laatste jaren merk ik echter dat in Nederland het respect voor het ondernemerschap afneemt en die verandering verontrust me. Met ondernemerschap bedoel ik vooral wat we tegenwoordig de maakindustrie noemen. Bedrijfstakingen die de afgelopen decennia in belangrijke mate hebben bijgedragen aan wat Nederland geworden is. Nederland is in de loop van de tijd sterk veranderd. Door na de Tweede Wereldoorlog hard te werken kreeg de bevolking het beter, maar het milieu leed eronder. Eind jaren zeventig was het levensgevaarlijk om in de grachten van steden te zwemmen en ook het oppervlaktewater in glastuinbouwgebieden was er slecht aan toe.

In de jaren tachtig groeide het besef dat het anders moest en ondernemers pakten die handschoen op, deels vrijwillig en deels onder druk van milieuwetgeving. En het werkte. Sinds die tijd is de

(FOTO: FOTOSTUDIO GERARD-JAN VLEKKE)

kwaliteit van het oppervlaktewater in heel Nederland flink verbeterd en de gewasbescherming is veel groener geworden om maar een paar dingen te noemen.

'Waarom in eigen land produceren wat je goedkoper kan importeren?'

Tegelijkertijd groeide de kloof tussen bevolking en bedrijven en werd de economie een wereldeconomie. Waarom in eigen land produceren wat je goedkoper kan impor-

teren? Dat de milieu-impact van productie in het buitenland vaak groter is, lijkt niet belangrijk. Nederland moet blijkbaar schoner, ongeacht de kosten en de effecten in het buitenland. Ondanks deze ontwikkeling blijven Nederlandse glastuinbouwondernemers geloven in hun ondernemerschap. Glastuinbouw Nederland ondersteunt dat onder andere door de toekomst van de glastuinbouw te schetsen in de brochure 'Gaan met die circulaire kas!'. De ondertitel is Samen gezonder en gelukkiger. Een poging om de maatschappij te laten beseffen welke mooie en gezonde producten hier gemaakt worden en dat de ondernemers blijven werken aan het verbeteren van hun bedrijfsvoering. De uitdagingen zijn talrijker dan ooit, maar ook het aantal oplossingsrichtingen neemt toe. De juiste keuzes maken is het vakmanschap van de ondernemer. In deze turbulente tijd verdient het ondernemerschap in Nederland meer respect dan ooit.

Guus Meis, Beleidsspecialist Water & Omgeving Glastuinbouw Nederland

Glastuinbouw slaakt noodkreet om hoge energieprijzen

Telers staan garant voor voedselzekerheid en een rijk gevarieerd aanbod aan groenten, fruit, bloemen en planten. Die producten zijn van grote betekenis voor vele miljoenen Europeanen, elke dag. Die basis wankelt. Met de hoge energieprijzen komt 40 procent van de bedrijven in de problemen. En daarmee ook de klimaattransitie.

Dat meldde Glastuinbouw Nederland vorige week in aanloop naar het Commissiedebat Tuinbouw en Visserij op 6 juli in de Tweede Kamer. Crisismaatregelen zijn nu nodig om deze topsector en de nationale klimaattransitie overeind te houden.

Telers investeren al decennia volop in energiebesparing en verduurzaming. De sector ziet zelfs kansen om sneller van het gas af te koppelen. De glastuinbouw wil én kan de nationale energietransitie dan ook een enorme impuls geven. Glastuinbouw Nederland

heeft het voorstel gedaan om binnen vijf jaar het jaarlijkse Nederlands aardgasverbruik met ruim 900 miljoen kubieke meter te reduceren. Dat vermindert binnen vijf jaar de CO₂-uitstoot met ruim 1,6 megaton per jaar. Glastuinbouw Nederland begrijpt niet dat Den Haag dit ongekende vergroeningspotentieel niet ten volle benut om de nationale klimaattransitie aan te jagen. Adri Bom-Lemstra, voorzitter Glastuinbouw Nederland: "Wil men eigenlijk wel een groene glastuinbouw? Of hebben we liever dat onze steeds duurzamere productie naar het buitenland vertrekt, met soms meer CO₂-uitstoot tot gevolg?"

Al 15 jaar wordt gewerkt aan besparing in de glastuinbouw. Inmiddels wordt ruim 10 procent van de energiebehoefte duurzaam opgewekt. De energietransitie komt echter door de hoge gasprijzen enorm in de vertraging en groene telers schakelen terug naar fos-

siel. Daarnaast is door de hoge gasprijzen de zogeheten SDE-subsidie onrendabel om lopende en nieuwe duurzaamheidsprojecten in de benen te houden, ze raken in grote financiële problemen.

Een borgstellingskrediet kan glastuinbouwbedrijven op korte termijn de benodigde lucht geven in de strijd om lijfsbehoud. Bedrijven moeten immers financieel fit zijn om de energietransitie te maken. Een aantal EU-lidstaten benut de opgerekte Staatssteunkaders en het crisisreserve al maximaal om hun telers te ondersteunen. Nederland doet dit niet. "Dit leidt tot oneerlijke concurrentie, de kostprijzen voor de Nederlandse teler zijn fors hoger dan die voor buitenlandse telers. Het kabinet moet oneerlijke concurrentie in Europa voorkomen en het steunpakket snel openstellen voor snellere verduurzaming van onze sector", zo stelt voorzitter Adri Bom-Lemstra.

Meldpunt misstanden Glastuinbouw
E: info@glastuinbouwwestland.nl, T: 06 10 35 83 91 (Jacco Vooijs)

Advertentieverkoop via West Media, tel. 0174 - 62 42 12
of advertentie.hhw@uitgeverijwestmedia.nl

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van Glastuinbouw Westland.
www.glastuinbouwwestland.nl
info@glastuinbouwwestland.nl